

**Полтавський державний аграрний університет
Навчально-науковий інститут економіки, управління,
права та інформаційних технологій
Кафедра підприємництва і права**

**I Міжнародна науково-практична конференція
(заочна форма)
«ЯКІСТЬ ТА БЕЗПЕЧНІСТЬ ПРОДУКЦІЇ У
ВНУТРІШНІЙ І ЗОВНІШНІЙ ТОРГІВЛІ Й
ТОРГОВЕЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО: СУЧАСНІ
ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ І ПЕРСПЕКТИВИ»**

**Полтава
ПДАУ
2022**

УДК 339.3:339.5

Програмний комітет

Аранчій В. І, ректор Полтавського державного аграрного університету, к.е.н., проф.

Члени програмного комітету

Каменова Д. К. – д. пед. н., професор, Варненський університет менеджменту (Республіка Болгарія);

Гусейнов М. Д. – д.е.н., професор, Азербайджанський державний аграрний університет (Азербайджанська Республіка);

Тошко Крістев – професор, директор Інституту європейської освіти (Республіка Болгарія);

Гаспарян Г. А. – професор, завідувачий аспірантурою Національного аграрного університету Вірменії (Республіка Вірменія);

Махмудов Х. З. – д.е.н. професор, Полтавський державний аграрний університет;

Організаційний комітет

Калашник О.В. – к.т.н., доцент, доцент кафедри підприємництва і права Полтавського державного аграрного університету;

Мороз С. Е. – к. пед.н., доцент, доцент кафедри підприємництва і права Полтавського державного аграрного університету;

Яснолоб І. О. – к.е.н., доцент, доцент кафедри підприємництва і права Полтавського державного аграрного університету;

Будник Н. В. – к.т.н., доцент, завідувач кафедри харчових технологій Полтавського державного аграрного університету;

Бірта Г. О. – д.с.-г.н. професор, завідувач кафедри товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»;

Пелик Л. В. – д.т.н., професор, професор кафедри товарознавства, митної справи та управління якістю Львівського торговельно-економічного університету;

Коваль Л. М. – д.е.н., доцент, професор кафедри готельно-ресторанної справи і туристичного бізнесу Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту;

Гречан А. П. – д.е.н., професор, професор кафедри економіки Національного транспортного університету;

Спіцина А. Є. – к.пед.н., доцент, доцент кафедри економіки Національного транспортного університету;

Кириченко О. В. – к.т.н. доцент кафедри товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі».

У збірнику матеріалів I Міжнародної науково-практичної конференції (заочна форма) «Якість та безпечність продукції у внутрішній і зовнішній торгівлі й торговельне підприємництво: сучасні вектори розвитку і перспективи» були розглянуті актуальні питання якості, безпечності і екологічності продукції; технічного регулювання в Україні та світі; експертизи товарів; сучасної торгівлі і підприємництва; ринку товарів та послуг в умовах глобалізації та цифровізації; митний аспект зовнішньої торгівлі; комерційної логістики; бізнес-освіти та управління знаннями тощо.

Автори вміщених матеріалів висловлюють власну думку, яка не завжди збігається з позицією редакції. За зміст матеріалів відповідальність несуть автори

вина «Shabo Classic», виробництва ТОВ «Промислово-торговельна компанія Шабо»; найменшу кількість балів (9,2 бали) набрав зразок вина «Cotnar Каберне-Совіньйон», виробництва ТОВ «Котнар Хілл».

Відповідно до результатів балової органолептичної оцінки зразків досліджуваних вина віднесено до категорії якості – відмінна.

Суттєві відмінності в оцінках зразків виноградного вина дегустаторами визначено лише за показниками «букет» та «смак», за показниками «прозорість», «колір», «типовість» - відмінностей не виявлено.

Рівень якості вітчизняної виноробної продукції має значний потенціал до зростання. Стабільність і відродження даної галузі виробництва можливі за умови здійснення чіткої стратегії з боку держави із обов'язковим фінансовим забезпеченням. За таких умов вітчизняним виробникам-виноробам буде створено максимально сприятливі умови для нарощення виробництва своєї продукції та підвищення її конкурентоздатності в тому числі і на зовнішніх ринках харчових продуктів [2].

Список використаних джерел

1. ДСТУ 4806:2007. Вина. Загальні технічні умови / Нац. стандарт України. – Вид. офіц. – [Чинний від 2007-07-06]. – Київ: Держспоживстандарт України, 2007. – 16 с
2. Каламан О.Б. Методологія розробки стратегії виноробних підприємств: дис. д. е. наук : 08.00.04 - економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності). ОНАХТ, Одеса, 2021.
3. Марченко С.І., Петрина Х.С. Порівняльний аналіз правового регулювання виноградарства та виноробства в Україні та Молдові. Часопис Київського університету права. 2019/4. С. 279-283.

Варнавська І.В.,

к.пед.н., доцент кафедри професійної освіти, доцент,
*Херсонський державний аграрно-економічний університет,
м.Херсон, Україна*

ПОНЯТТЯ «ЗНАННЯ» ТА ЙОГО ФОРМУВАННЯ НА ЗАНЯТТЯХ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Поняття «знання» є неоднозначним і має кілька визначень. Воно визначається як частина свідомості, як щось загальне у відображенні предметного розмаїття, як спосіб упорядкування дійсності, як продукт і результат пізнання, як спосіб відтворення у свідомості об'єкта.

За визначенням Гаврилова Т. А., Хорошевського В. Ф. «знання» – результат процесу пізнавальної діяльності [2]. Зазвичай під знанням розуміємо результат пізнання, який має істинність, може бути фактично або логічно

обґрунтований і допускає практичну або емпіричну перевірку. Тобто, говорючи про знання, найчастіше маємо на увазі справжнє знання.

Справжнє знання – це відбиток дійсності у мисленні людини, тобто ідея чи опис, чи повідомлення про те, що є реальність. Так Фрідман Л.М., проаналізувавши визначення поняття «знання», пропонує визначення більш узагальнено: «Знання – це результат пізнавальної діяльності незалежно від того, в якій формі ця діяльність здійснювалася: позачуттєво або чуттєво, опосередковано або безпосередньо; за словами когось, в результаті прочитання тексту, при перегляді фільму, вистави тощо. Цей результат пізнання людина формулює за допомогою мови, зокрема штучної, жестової, мимічної та будь-якої іншої» [5]. Отже, певне знання є результатом пізнавальної діяльності, вираженої у знаковій формі. Знання протилежне незнанню, необізнаності, відсутності уявлень про щось або про когось.

У педагогічній енциклопедії «знання» визначаються як перевірений суспільно-історичною практикою і засвідчений логікою результат процесу пізнання дійсності; адекватне її відображення у свідомості людини у вигляді уявлень, понять, суджень, теорій. Знання фіксуються у формі знаків природної і штучної мов [3].

Дотримуватимемося загальновідомого визначення поняття «знання». Елементарні знання, зумовлені біологічними закономірностями, властиві тваринам, у яких вони є найважливішою умовою їх життєдіяльності, реалізації поведінкових актів. Знання є органічною єдністю раціонального та чуттєвого. На підставі знань виробляються вміння і навички. У всіх цих визначеннях йдеться, в основному, про наукові знання. Але крім наукових є життєві знання, особистісні знання, які відомі тільки одній людині.

Знання становлять основу змісту освітнього процесу. Спираючись на знання, у студентів формуються навички і вміння, розумові та практичні дії; знання є найважливішою складовою моральних переконань, естетичних поглядів, світогляду.

Формування знань, навичок та умінь відбувається найкраще, коли ґрунтується на загальних дидактичних засадах з урахуванням особливостей змісту навчальних дисциплін, груп студентів, індивідуальності окремих із них і при використанні необхідних засобів.

Загальна методика формування знань ефективна, якщо забезпечує передусім глибину засвоєння знань. За цим показником розрізняються:

- «знання-впізнавання» – інформація, яку студент недостатньо розуміє, але за підказкою щось пам'ятає;

- «знання-репродукція» – механічне засвоєння знань, зубріння, що зберігаються в пам'яті, але відтворені механічно, при постановці додаткових питань студентові виявляється, що належного розуміння немає;

- «знання-переконання» – відчутне розуміння, віра в істинність знань, їх цінність і значущість для себе. Вони спонукають до відповідних дій і вчинків у житті та професійній діяльності. Без перетворень на переконання «знання-розуміння» формально для іспитів;

- «знання-застосування» – розуміння: чому, де, коли, в яких умовах, як їх застосовувати і що буде, якщо робити це неточно;

- «знання-творчість» – самостійне поглиблення і збагачення студентами знаннями, зроблені нові висновки, власні висновки про зв'язки з іншими знаннями, місце та способи застосування, про які не говорили, але він здогадався сам або визначив із власного досвіду, вільне використання знань для самостійного вирішення певних нових для студентів проблем [4].

Існує методика для правильного формування знань:

- необхідне розуміння студентам значимості засвоєваних знань;
- має бути досягнуто засвоєння наукового значення кожного нового поняття, терміна, що вводиться педагогом щодо предмета, дисципліни, курсу;
- для правильного засвоєння знань потрібна ясність викладу, образність, переконливість, доказовість, емоційність;
- потрібний постійний зв'язок знань із практикою. Методика буде ефективна, якщо забезпечується засвоєння відносин знань, їх взаємозв'язок.

Ця умова буде досягнута при виконанні таких умов:

- оголошення основних питань теми на початку заняття;
- чітке виділення переходу від одного питання до іншого під час викладу («перше питання», «перехід до другого питання»);
- алгоритмізація змісту окремих пояснень і рекомендацій («є три критерії оцінки: перший, другий, третій», «вирішення подібних завдань здійснюється у кілька етапів»);
- підкреслення зв'язків, що викладається з раніше засвоєним матеріалом;
- завершення викладу кожного питання висновками, узагальненнями як основи переходу до наступного питання;
- засвоєння знань має поєднуватися з активізацією і розвитком мислення студента;
- необхідне перетворення найважливіших знань у цінності поведінкової орієнтації.

Засвоєння знань полягає в активній розумовій діяльності студентів. Весь процес контролюється викладачем і складається з кількох етапів засвоєння:

- на першому етапі – розуміння, відбувається сприйняття об'єкта, тобто виділення його із загального середовища і визначення його відмінних якостей. У того, хто навчається, немає досвіду в певному виді діяльності. А його розуміння інформує про його здатність до навчання і сприйняття нової інформації;

- другий етап – пізнання, пов'язані з осмисленням отриманих даних, визначення його зв'язків з іншими суб'єктами. Процес супроводжується виконанням кожної операції, у своїй використовуються підказки, опис дії чи натяки;

- третій етап – відтворення, що характеризується активним самостійним відтворенням зрозумілої і розглянутої раніше інформації, вона активно застосовується у типових ситуаціях;

- четвертим етапом процесу засвоєння знань, формування умінь і навичок є застосування. На цьому етапі студент включає засвоєні знання до структури попереднього досвіду, здатний застосувати набуту сукупність умінь у нетипових ситуаціях;

- заключний п'ятий етап засвоєння – творчий. На цьому етапі сфера діяльності для того, хто навчається, стає відома і зрозуміла. Виникають непередбачені ситуації, в яких він здатний створити нові правила або алгоритми вирішення складнощів. Дії студента вважаються продуктивними і творчими [4].

Класифікація рівнів формування знань дозволяє якісно оцінити засвоєння матеріалу студентами. Розвиток студента відбувається, починаючи з першого рівня. Зрозуміло, що й рівень знань характеризується початковим етапом, роль і цінність їх невелика, проте, якщо студент застосовує у незнайомих ситуаціях отриману інформацію, можна говорити про значний крок щодо розумового розвитку.

Таким чином, варто підкреслити, що поняття «знання» як перевірений суспільно-історичною практикою і засвідчений логікою результат процесу пізнання дійсності; адекватне її відображення у свідомості людини у вигляді уявлень, понять, суджень, теорій. Знання фіксуються у формі знаків природної і штучної мов. Встановлено рівні глибини засвоєння знань: «знання-впізнання», «знання-репродукція», «знання-переконання», «знання-застосування», «знання-творчість». Виявлено основні методичні правила формування знань. Проаналізовано етапи процесу засвоєння знань: перший

етап – розуміння; другий етап – засвоєння; третій етап – відтворення; четвертий етап – застосування; п'ятий етап – творчий.

Список використаних джерел

1. Варнавська І.В. Сутність поняття «шкільна економічна освіта». *Збірник тез за матеріалами IX Міжнародної науково-практичної конференції «Філософські обрії сьогодення»*/ за ред.І.Варнавської. Херсон: ХДАЕУ, 2021. С.15-16.
2. Гаврилова Т. А., Хорошевский В. Ф. Базы знаний интеллектуальных систем: учебник. СПб.: Питер, 2001 384 с.
3. Дубравська Д. М. Основи психології: Навчальний посібник. Львів: Світ, 2001. 296 с.
4. Знание URL : <https://dic.academic.ru/dic.nsf/ruwiki/929994> 11.02.2022.
5. Фридман Л. М. Психопедагогика общего образования: пособие для студентов и учителей. Москва: Издательство «Институт практической психологии», 1997. 288с.

Воронько-Невіднича Т. В.,
завідувач кафедри менеджменту ім. І. А. Маркіной, к.е.н., доцент;
Прокопенко Н. О., Цимбал В. В.,
здобувачі вищої освіти спеціальності 073 Менеджмент,
Полтавський державний аграрний університет,
м. Полтава, Україна

ЗНАЧЕННЯ АНАЛІЗУ ЧИННИКІВ ЗОВНІШНЬОГО І ВНУТРІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ПІДПРИЄМСТВА АГРОПРОМИСЛОВОЇ СФЕРИ

Як зауважують дослідники [2] головним чинником розвитку будь-якого підприємства є правильно сформована керівництвом стратегія, яка дає можливість досягти чіткої поставленої мети. В умовах жорсткої конкуренції, яка посилюється на вітчизняному ринку агропродовольчої продукції, коли непрофесійні дії керівництва можуть коштувати великих втрат, а в окремих випадках і банкрутства підприємства, поволі проходять часи інтуїтивного ухвалення рішень на основі суб'єктивного вибору напрямів і шляхів розвитку учасників ринку.

Все частіше жорстко ставиться проблема вибору чіткої та погодженої стратегії, політики стратегічного управління і планування як для кожного підприємства окремо, так і для галузі в цілому [3, с. 281].

Безумовно, стратегія охоплює всю діяльність суб'єкта господарювання, усіх співробітників і спрямована на досягнення неперервного розвитку та високих результатів господарювання. Процес формування стратегії починається з того моменту, коли усвідомлюється необхідність певних дій щодо забезпечення досягнення конкурентних переваг на ринку.

ЗМІСТ

Вступ	3
Баль-Прилипко Л.В., Толлок Г.А., Толлок Є.В. РОЗРОБКА ТЕХНОЛОГІЇ КИСЛОМОЛОЧНИХ ПРОДУКТІВ НА РОСЛИННІЙ ОСНОВІ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ.....	4
Бараболя О.В. ВИРОБНИЦТВО ТА ПРОДАЖ ЯКІСНОЇ ТА БЕЗПЕЧНОЇ ХАРЧОВОЇ ПРОДУКЦІЇ.....	7
Білай Д.С. СУДОВО-ТОВАРОЗНАВЧА ЕКСПЕРТИЗА ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ.....	9
Бірта Г.О., Флока Л.В., Гнітій Н.В. ЯКІСТЬ М'ЯСА І САЛА РІЗНИХ М'ЯСНИХ ГЕНОТИПІВ СВИНЕЙ.....	11
Бондаренко-Берегович В. В. ВИЯВЛЕННЯ АСОРИМЕНТНОЇ ФАЛЬСИФІКАЦІЇ ТОВАРУ ПРИ ПРОВЕДЕННІ СУДОВОЇ ТОВАРОЗНАВЧОЇ ЕКСПЕРТИЗИ.....	14
Бондаренко В.П., Мороз С.Е. МИТНО-БРОКЕРСЬКЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ.....	16
Бондаренко Я.І., Мороз С.Е. ЗДІЙСНЕННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЧЕРЕЗ ПОСЕРЕДНИКА.....	19
Бордакова І. І. СУЧАСНИЙ СТАН ФОРМУВАННЯ І РЕАЛІЗАЦІЇ ЕКСПЕРТНИХ ТОВАРОЗНАВЧИХ ДОСЛІДЖЕНЬ.....	21
Бочарова Н.О. УПРАВЛІННЯ ЗНАННЯМИ ЯК НЕОДМІННА СКЛАДОВА Й ЗАПОРУКА УСПІХУ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ПЕРСОНАЛУ ПІДПРИЄМСТВ.....	26
Бургу Ю.Г., Рачинська З.П., Котова З.Я. ДОСЛІДЖЕННЯ ЯКОСТІ ВИНОГРАДНИХ ВИН.....	30
Варнавська І.В. ПОНЯТТЯ «ЗНАННЯ» ТА ЙОГО ФОРМУВАННЯ НА ЗАНЯТТЯХ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	32
Воронько-Невіднича Т. В., Прокопенко Н. О., Цимбал В. В. ЗНАЧЕННЯ АНАЛІЗУ ЧИННИКІВ ЗОВНІШНЬОГО І ВНУТРІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ПІДПРИЄМСТВА АГРОПРОМИСЛОВОЇ СФЕРИ.....	36
Гавриленко А.О., Яременко Л.М. ОЦІНКА ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ НА СУЧАСНОМУ РИНКУ ПРАЦІ УКРАЇНИ.....	38
Гайдай Г.Г., Дудка Т.В. ВДОСКОНАЛЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕРСОНАЛУ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ.....	42
Галич О.А. КОМЕРЦІЙНЕ ПОСЕРЕДНИЦТВО В ЕКСПОРТНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ.....	46